

Udlændinge- og
Integrationsministeriet

Styrelsen for International
Rekruttering og Integration

NEGATIV SOCIAL KONTROL OG ÆRESRELATEREDE KONFLIKTER

Program

	PROGRAM
09.30-10.00	Morgenmad og ankomst
10.00-10.15	Velkomst v. Maj-Brit Jæger
10.15-11.00	Æresrelaterede konflikter og negativ social kontrol. V/Bente Kirstine Tran, SIRI
11.00-11.30	Beredskabsplan og det lokalt arbejde på området. V/(Jeanette Vamdrup, Gladsaxe Kommune
11.30-11.45	PAUSE
11.45-12.25	Demokratisk dannelse og frihedsrettigheder. V/Satnam Singh, SIRI
12.25-12.55	FROKOST
12.55-13.45	Personlig fortælling.
13.45-13.50	Pause
13.50-14.45	13.50-14.20 - Workshop. V/SIRI 14.20-14.45 – Workshop. V/Gladsaxe Kommune
14.50-15.00	Opsamling og afrunding (14.45-15.00)

Udlændinge- og
Integrationsministeriet

Styrelsen for International
Rekruttering og Integration

Hvad er æresrelaterede konflikter og negativ social kontrol?

**Udlændinge- og
Integrationsministeriet**

Styrelsen for International
Rekruttering og Integration

Hvad er en æresrelateret konflikt?

<https://youtu.be/xbWLF7aiPUk>

Udlændinge- og
Integrationsministeriet

Styrelsen for International
Rekruttering og Integration

MÆR'K | Mod ÆresRelaterede Konflikter

Hvad taler vi om, når vi taler om *æresrelaterede konflikter*?

- **Kollektivistisk livssyn og patriarkalske familieformer**
  - Kollektivet står over individet, som ofte har en bestemt plads i hierarkiet, der styres af familiens overhoved (patriarken) og af kollektivet, der er hævet over individet.
- **Adfærdsregler:** æren / æreskodekset definerer kollektivets normer for god opførsel og adfærd.
  - Udtalte regler og usagte regler, som individet skal kunne navigere i.
  - Handler fx om kyskhed, heteroseksualitet, begrænset bevægelses frihed, forventninger til pardannelse og uddannelse m.v.
  - Normerne kan blive forstærket i en immigrationskontekst/i mødet med andre adfærdsregler.
- **Overholdelsen af æreskodekset** har betydning for familiens omdømme, ry og status.

- **Kollektivet** - Genoprette ære i forbindelse med konflikter, hvilke kan medføre alvorlige sanktioner overfor individet.
- **Hensynet** til familiens ære (ry og omdømme) tillægges afgørende betydning i forbindelse med en konflikt.
- Konflikterne **involverer ofte hele eller store dele af kollektivet** – familien, netværket og miljøet omkring dem (også transnationalt)
  - Betydning for individets muligheder for at opsøge hjælp i eget netværk
  - Betydning for individets indre drivkraft og empowerment (ressourcer) til at handle på egne vegne
  - Betydning for sikkerheden og for risikovurderinger
- For de involverede familier afhænger familiens ære ofte af de **kvindelige familiemedlemmers adfærd** - men drenge/mænd er også udsat.

Kollektivets strategier I

Negativ social kontrol

I forbindelse med æresrelaterede konflikter har negativ social kontrol en **instrumentel** rolle

- Anvendes som et instrument til at opretholde æreskodekset. Sikrer at individer efterlever gældende æresnormerne.
- Anvendes som instrument til at sanktionere afvigende adfærd

Kontrollen forstås som værende negativ, når den

- Medfører mistro / når den hæmmer individets udvikling (aldersvarende udvikling/ adfærd og handlinger)

Udlændinge- og
Integrationsministeriet

Styrelsen for International
Rekruttering og Integration

Samfundsvidenskabelige definitioner
Social kontrol er sanktioner overfor social afvigelse, der har til formål at genoprette (eller fastholde) den sociale orden

- Formel: lovgivningen (planlagt og tilsigtet)
- Uformel: *alt andet*; institutionelle reguleringer, opretholdelse af normal adfærd m.v.

Kontrollen kommer til udtryk som:

- Adfærdsbegrænsninger (socialt liv, fritid, udd., job)
- Overvågning
- Trusler, chikane, tvang
- Vold (fysisk/psykisk/økonomisk, seksuel/materiel)

MÆR'K | Mod ÆresRelaterede Konflikter

Kollektivets strategier II

- **Ufrivillige udenlandsophold /dumping**
    - Unge: genopdragelsesrejser
    - Voksne: dumping (opholdsgrundlag)
  - **Kvindelig omskæring (FGM)**
    - Kontrol/begrænsning ift. seksualitet /nydelse
    - Udgør en risikofaktor for kvinden (samleje, fødsel)
    - Forbudt i DK
  - **Tvungen forlovelse / tvangsægteskaber**
    - Begge parter kan være tvungne
    - Øget risiko for konflikt i ægteskab
    - Arrangerede ægteskaber -> gråzone
  - **Fastholdelse i religiøst ægteskab / forlovelse**
    - Ingen borgerlig gyldighed (kontrakt mellem manden og kvinden)
    - legalisering af seksuelt forhold (særligt unge kærester)
    - Fastholdelse og psykisk vold /tvingende kontrol
- Særlig opmærksomhed på magtdynamikker omkring parret

Negativ social kontrol går ofte forud/ finder sted sideløbende med disse handlinger

Udlændinge- og Integrationsministeriet

Styrelsen for International Rekruttering og Integration

2 min. – overvej for dig selv:

Har du i dit arbejde mødt børn, unge eller voksne, der har været berørt af en æresrelateret konflikt?

- Hvad handlede situationen om?
- Hvordan handlede du eller andre fagpersoner omkring den berørte?

**Udlændinge- og
Integrationsministeriet**

Styrelsen for International
Rekruttering og Integration

Hvad er positiv og negativ social kontrol?

Definition: Social kontrol er sanktioner overfor social afvigelse, der har til formål at genoprette den sociale orden.

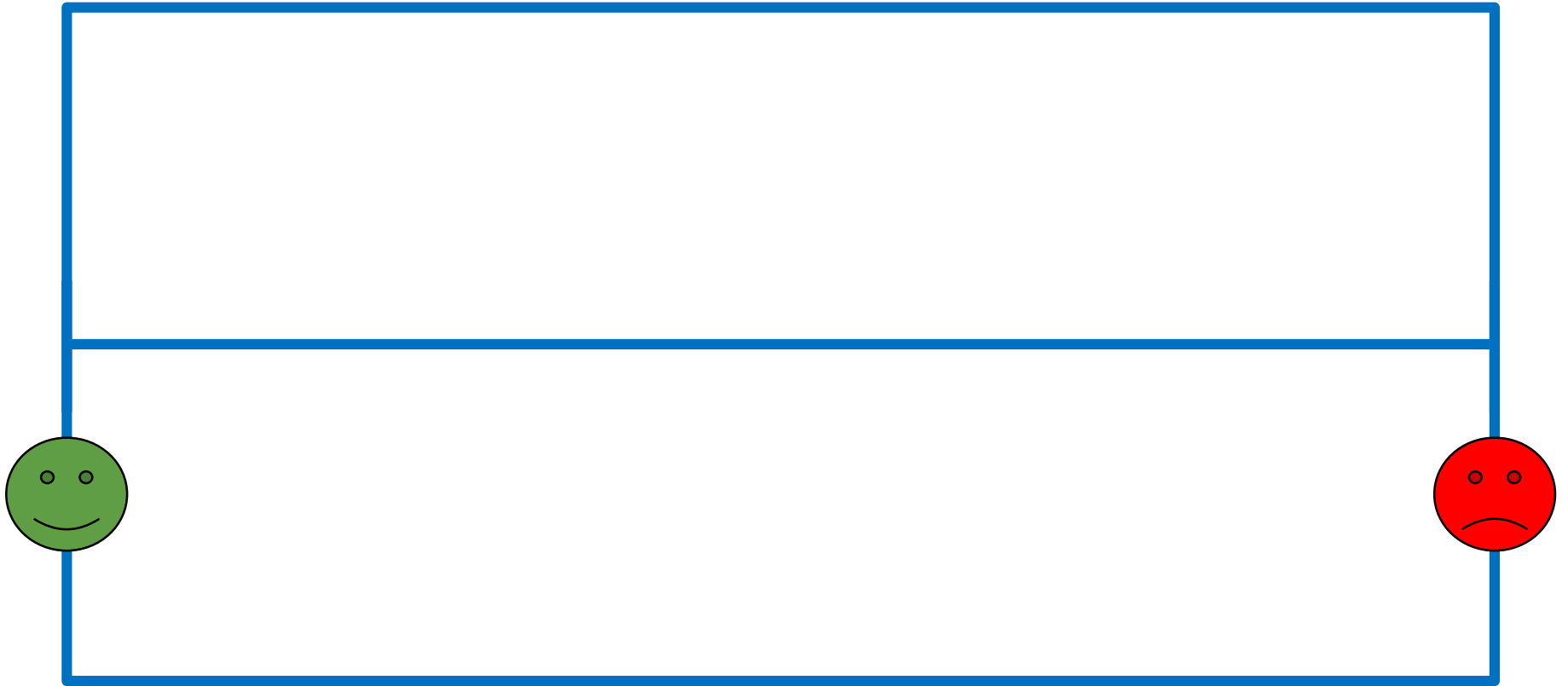
- Positiv social kontrol kan have beskyttelse og omsorg (mellem familiemedlemmer eller venner) som formål og kan opleves som opdragelse.
- Negativ social kontrol kan have beskyttelse (af familiens eller kollektivets ry eller ære) som formål, men opleves som undertrykkende, begrænsende og som en straf.

Udlændinge- og
Integrationsministeriet

Styrelsen for International
Rekruttering og Integration

Social kontrol vs. negativ social kontrol

**Udlændinge- og
Integrationsministeriet**

Styrelsen for International
Rekruttering og Integration

Hvem udsættes for negativ social kontrol?

MYTER

- ~~— NSK foregår kun blandt etniske minoriteter.~~
- ~~— NSK udøves kun af voksne med børn.~~
- ~~— NSK udøves kun af mænd mod kvinder.~~

FAKTA

- NSK foregår inden for mange kulturelle baggrunde og nationaliteter
- Der er **ikke** sammenhæng ml NSK og bestemte religioner
- Drengene og mænd er **også udsat** for NSK
- NSK foregår i høj grad også **mellem voksne.**
- **Mødre** udøver også negativ social kontrol
- Man kan **både udøve og være offer** på samme tid

Udlændinge- og
Integrationsministeriet

Styrelsen for International
Rekruttering og Integration

Hvorfor er negativ social kontrol en dårlig ting?

Ønske om at beskytte sit barn, partner eller anden familie
Men den berørte har det svært med kontrollen og mistrives.

Udlænding
Integrationsministeriet

Styrelsen for International
Rekruttering og Integration

Beredskabsplan og det lokalt arbejde på området

**Udlændinge- og
Integrationsministeriet**

Styrelsen for International
Rekruttering og Integration

PAUSE

**Udlændinge- og
Integrationsministeriet**

Styrelsen for International
Rekruttering og Integration

Demokratisk dannelse

- Demokrati er mere end blot en styrereform, hvor man stemmer hvert fjerde år. Demokrati er en praksis, - det er noget man gør, hver dag
- Demokratisk dannelse handler blandt andet om medbestemmelse og deltagelse, hvor borgeren gennem egne meninger og handlinger får indflydelse på sit eget liv.

Demokratisk dannelse

- Kultur og traditioner kan gå ind og diktere personers medbestemmelse over eget liv og deltagelse i samfundet. I idealet om demokratisk dannelse kan der derfor opstå problemer med æresrelaterede konflikter og negativ social kontrol
- Danske velfærdsinstitutioner arbejder hver dag med at styrke den demokratiske dannelse, - det kan være i vuggestuer, børnehaver, skoler mv. I har således alle været igennem en demokratisk dannelse, - og I er det også den dag i dag på dagligt basis
- Demokratisk dannelse er en personlig rejse/udvikling.

Udlændinge- og
Integrationsministeriet

Styrelsen for International
Rekruttering og Integration

Hvad er demokratisk dannelse?

” At give børn og unge medbestemmelse handler om at skabe rammer, hvor børn og unge får mulighed for at **reflektere over og give udtryk for deres egen mening**. Derudover er det vigtigt, at børn og unge ved, hvad de kan få indflydelse på i deres hverdag. At give medbestemmelse betyder ikke, at alting er til forhandling, eller at flertallet altid bestemmer. Det er at vise, *hvad* børn og unge kan bestemme, og **at det, de bestemmer, får betydning for deres hverdag.** ”

- Kilde: Demokratisk dannelse i grundskoler og fritidstilbud: Inspiration til det forebyggende arbejde, Undervisningsministeriet 2020

Udlændinge- og
Integrationsministeriet

Styrelsen for International
Rekruttering og Integration

Vores frihedsrettigheder - Grundloven

Frihedsrettigheder er helt basale og fundamentale rettigheder, der sikrer den enkelte borger dets frihed. De bygger på ideen om at ethvert menneske har en frihed, der skal beskyttes mod (statslige) overgreb. Disse gælder blandt andet

- Ytringsfrihed
- Religionsfrihed
- Politisk uafhængighed
- Forsamlingsfrihed
- Foreningsfrihed.

Udlændinge- og
Integrationsministeriet

Styrelsen for International
Rekruttering og Integration

FNs børnekonvention

- Art. 2 - Ligestilling og beskyttelse mod diskrimination
- Art. 9 – Forældres beskyttelse af barnet
- Art. 11 - Kidnapning og tilbageholdelse
- Art. 14 - Frihed for tanke, samvittighed og religion
- Art. 19 - Beskyttelse mod mishandling
- Art. 24 - Sundhed
- Art. 27 - Levestandard
- Art. 28 - Undervisning
- Art. 34 - Seksuel udnyttelse

Udlændinge- og
Integrationsministeriet

Styrelsen for International
Rekruttering og Integration

Det er en del af den demokratiske dannelse, at man er bevidst om disse rettigheder, overvejer dem, tager stilling til dem og implementerer dem i sit eget og andres liv.

**Udlændinge- og
Integrationsministeriet**

Styrelsen for International
Rekruttering og Integration

Frihedsrettighederne er noget man har, det er ikke noget man skal forhandle om

**Udlændinge- og
Integrationsministeriet**

Styrelsen for International
Rekruttering og Integration

Drøftelser – vores frihedsrettigheder

- Ytringsfrihed
- Religionsfrihed
- Politisk uafhængighed
- Forsamlingsfrihed
- Foreningsfrihed.
- Ligestilling og beskyttelse mod diskrimination
- Forældres beskyttelse af barnet
- Kidnapning og tilbageholdelse
- Frihed for tanke, samvittighed og religion
- Beskyttelse mod mishandling
- Sundhed
- Levestandard
- Undervisning
- Seksuel udnyttelse.

Drøftelse

- Hvilke to af ovenstående rettigheder (eller frihedsrettigheder generelt) betyder mest for dig (personligt, og i dit arbejde)
- Hvad er årsagen til du valgte lige præcis disse to?

Udlændinge- og
Integrationsministeriet

Styrelsen for International
Rekruttering og Integration

Kontroversielle emner i skolen

Undervisning i kontroversielle emner via uddannelse for demokratisk medborgerskab og undervisning i menneskerettigheder

Demokratisk dannelse er også at kunne forstå andre holdninger, som man personligt står langt fra værdimæssigt.

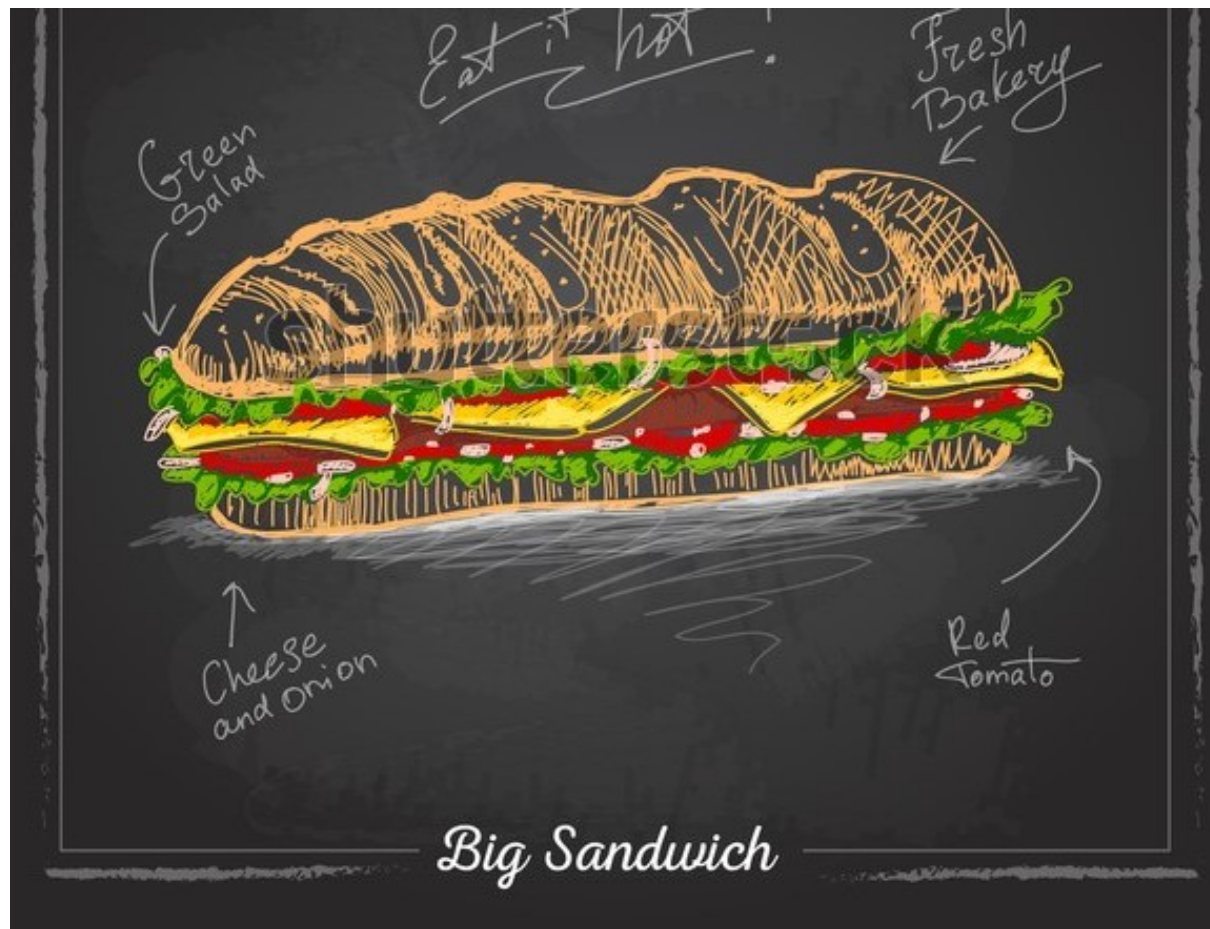
Dette er ikke ensbetydende med accept!

Samtalen og dialogen er de stærkeste værktøjer
 den demokratiske dannelse har til forandring.

Udlændinge- og
Integrationsministeriet

Styrelsen for International
Rekruttering og Integration

FROKOST

Udlændinge- og
Integrationsministeriet

Styrelsen for International
Rekruttering og Integration

En personlig fortælling

**Udlændinge- og
Integrationsministeriet**

Styrelsen for International
Rekruttering og Integration

Workshop I

1. Hvordan kan demokratisk dannelse som metode bidrage til at åbne op for lukkede miljøer?
2. Hvad kan I gøre for at styrke forebyggelse af æresrelaterede konflikter og negativ social kontrol bredt i den kommune/område, hvor I er ansat?

**Udlændinge- og
Integrationsministeriet**

Styrelsen for International
Rekruttering og Integration

Workshop II

**Udlændinge- og
Integrationsministeriet**

Styrelsen for International
Rekruttering og Integration

TAK FOR OPMÆRKSOMHEDEN

**Udlændinge- og
Integrationsministeriet**

Styrelsen for International
Rekruttering og Integration